

**ZAKON O MEĐUNARODNOJ RAZVOJNOJ SARADNJI I UPUĆIVANJU
MEĐUNARODNE HUMANITARNE POMOĆI**

Predmet

Član 1

Međunarodna razvojna saradnja i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore sprovode se u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim aktima.

Međunarodna razvojna saradnja

Član 2

Međunarodna razvojna saradnja podrazumijeva aktivnosti, programe i projekte Crne Gore koji imaju za cilj da:

- doprinesu iskorjenjivanju siromaštva;
- pruže podršku partnerskim zemljama u postizanju uravnoteženog i održivog razvoja radi zadovoljenja osnovnih interesa, jednakih prava i sloboda ljudi, jačanja kapaciteta partnerske zemlje, obezbjeđivanja dugoročnog prosperiteta, dostizanja mira i bezbjednosti i izgradnje snažnih partnerstava održivog razvoja;
- jačaju saradnju sa partnerskim zemljama, u skladu sa prioritetima vanjske politike Crne Gore.

Međunarodna razvojna saradnja ostvaruje se kroz bilateralnu, trilateralnu, multilateralnu i druge oblike razvojne saradnje.

Bilateralna razvojna saradnja obuhvata aktivnosti, programe i projekte Crne Gore namijenjene partnerskoj zemlji.

Trilateralna razvojna saradnja obuhvata aktivnosti, programe i projekte koje sprovode Crna Gora, partnerska zemlja i treća zainteresovana strana.

Multilateralna razvojna saradnja obuhvata finansijske doprinose Crne Gore međunarodnim organizacijama.

Međunarodna humanitarna pomoć

Član 3

Međunarodna humanitarna pomoć podrazumijeva aktivnosti Crne Gore koje se sprovode u cilju:

- zaštite i spašavanja ljudskih života, sprečavanja i ublažavanja patnji i očuvanja ljudskog dostojanstva u toku i nakon nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili nekim drugim nepredviđenim okolnostima;
- pružanja pomoći i podrške u programima prevencije i ublažavanja dugoročnih posljedica i uticaja nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili nekim drugim nepredviđenim okolnostima u zemlji u kojoj su se desile.

Načela međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći

Član 4

Međunarodna razvojna saradnja i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći zasnivaju se na:

- načelu poštovanja ljudskih prava, prema kojem se međunarodnom razvojnom saradnjom daje doprinos političkim, socijalnim i institucionalnim reformama u partnerskim zemljama kojima se podstiču ostvarivanje jednakih prava i sloboda za sve ljude, uz poštovanje slobode izbora;

- načelu usklađenosti politika u interesu razvoja, prema kojem međunarodna razvojna saradnja treba da doprinese jačanju kapaciteta u partnerskim zemljama da bi se postigla usklađenost i integrisanost svih politika u cilju podsticanja održivog razvoja;

- načelu inkluzivnog partnerstva za održivi razvoj, prema kojem međunarodna razvojna saradnja i međunarodna humanitarna pomoć predstavljaju saradnju zainteresovanih subjekata navedenih u članu 9 st. 1 i 2 i članu 11 st. 1 i 2 sa ciljem pružanja doprinosa održivom razvoju;

- načelima humanosti, nepristranosti, neutralnosti i nezavisnosti, prema kojima se međunarodna humanitarna pomoć upućuje bez obzira na rasnu, etničku, vjersku, polnu i starosnu pripadnost, nacionalnost ili političko opredjeljenje, a u skladu sa iskazanim potrebama i interesima, poštovanjem kulture i običaja zemlje kojoj se upućuje;

- načelu komparativnih prednosti, prema kojem Crna Gora, u skladu sa nacionalnim interesima, ostvaruje međunarodnu razvojnu saradnju i upućuje međunarodnu humanitarnu pomoć u oblastima u kojima ima odgovarajuće ljudske i materijalne resurse od koristi za partnersku zemlju;

- načelu dobrog upravljanja, prema kojem se odluke o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći Crne Gore donose i sprovode pravovremeno i efikasno, na otvoren i jasan način u saradnji sa zainteresovanim stranama i sa fokusom na rezultate;

- načelu transparentnosti, prema kojem su informacije o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći Crne Gore dostupne javnosti i zainteresovanim stranama;

- načelu međunarodne solidarnosti, prema kojem se međunarodna razvojna saradnja i međunarodna humanitarna pomoć Crne Gore sprovodi sa ciljem davanja doprinosa razvoju odnosno rješavanju humanitarnih problema i njihovih posljedica.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Pojedini izrazi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeća značenja:

1) **partnerska zemlja** je država, odnosno teritorija koju je Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development - OECD) uvrstila na Listu zemalja primalaca službene razvojne podrške;

2) **službena razvojna podrška** obuhvata doprinose Crne Gore međunarodnim organizacijama, kao i aktivnosti, programe i projekte koje Crna Gora sprovodi u partnerskim zemljama u skladu sa metodologijom i propisima Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj;

3) **partnerstvo za održivi razvoj** podrazumijeva zajedničko djelovanje subjekata - državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih ustanova, pravnih lica sa javnim ovlaštenjima, privrednih društava i preduzetnika, nevladinih i drugih domaćih i međunarodnih organizacija, drugih instituta i institucija, građana i ostalih zainteresovanih subjekata kroz udruživanje znanja, tehnologija, finansijskih sredstava, materijalnih i drugih resursa, radi postizanja ciljeva održivog razvoja u partnerskim zemljama.

Strateško planiranje

Član 7

Prioritetni ciljevi i oblasti djelovanja za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći utvrđuju se strategijom i akcionim planovima za njeno sprovođenje, koje donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Strategija iz stava 1 ovog člana donosi se za period od četiri godine.

Odluka o međunarodnoj razvojnoj saradnji

Član 8

Na osnovu strategije iz člana 7 ovog zakona Vlada donosi odluku o međunarodnoj razvojnoj saradnji, na predlog Ministarstva.

Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži aktivnosti, programe i projekte za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje, organe iz člana 9 st. 1 i 2 ovog zakona koji će sprovesti aktivnosti, programe i projekte za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i okvirnu visinu sredstava koja se opredjeljuju.

Međunarodna razvojna saradnja može se sprovesti i na osnovu međunarodnih ugovora.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, Vlada donosi odluku o međunarodnoj razvojnoj saradnji koja sadrži aktivnosti, programe i projekte za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje, organe iz člana 9 st. 1 i 2 ovog zakona koji će sprovesti aktivnosti, programe i projekte za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i okvirnu visinu sredstava koja se opredjeljuju.

Sprovođenje međunarodne razvojne saradnje

Član 9

Međunarodnu razvojnu saradnju sprovode državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, javne ustanove, pravna lica sa javnim ovlaštenjima i drugi subjekti u okviru svojih nadležnosti, odnosno djelatnosti.

U sprovođenju međunarodne razvojne saradnje mogu učestvovati i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj (privredna društva i preduzetnici, nevladine i druge domaće i međunarodne organizacije, drugi instituti i institucije, građani i ostali zainteresovani subjekti).

Način sprovođenja međunarodne razvojne saradnje propisuje Ministarstvo.

Odluka o upućivanju međunarodne humanitarne pomoći

Član 10

O upućivanju međunarodne humanitarne pomoći Vlada donosi odluku, na predlog Ministarstva.

Predlog odluke iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo priprema u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove zaštite i spašavanja i Crvenim krstom Crne Gore.

Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži oblike međunarodne humanitarne pomoći, organe iz člana 11 st. 1 i 2 ovog zakona koji upućuju međunarodnu humanitarnu pomoć i okvirnu visinu sredstava koja se opredjeljuju.

Upućivanje međunarodne humanitarne pomoći

Član 11

Međunarodnu humanitarnu pomoć upućuju državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, javne ustanove, pravna lica sa javnim ovlašćenjima i drugi subjekti u okviru svojih nadležnosti, odnosno djelatnosti.

U upućivanju međunarodne humanitarne pomoći mogu učestvovati i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj (privredna društava i preduzetnici, nevladine i druge domaće i međunarodne organizacije, drugi instituti i institucije, građani i ostali zainteresovani subjekti).

Način upućivanja međunarodne humanitarne pomoći propisuje Ministarstvo.

Prikupljanje podataka i evidencija

Član 12

Ministarstvo prikuplja podatke o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći od:

- organa, pravnih lica i drugih subjekata koji učestvuju u međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći iz člana 9 stav 1 i člana 11 stav 1 ovog zakona,
- drugih subjekata iz člana 9 stav 2 i člana 11 stav 2 ovog zakona.

Organi, pravna lica i drugi subjekti iz stava 1 alineja 1 ovog člana dužni su da Ministarstvu dostavljaju podatke o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći.

O podacima prikupljenim u skladu sa stavom 1 ovog člana, Ministarstvo vodi evidenciju.

Sadržaj i način prikupljanja podataka i vođenja evidencije iz stava 1 i stava 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Izveštavanje

Član 13

Ministarstvo dostavlja Vladi godišnji izvještaj o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći Crne Gore.

Informisanje

Član 14

Ministarstvo, kao i organi, pravna lica i drugi subjekti iz člana 9 stav 1 i člana 11 stav 1 u koordinaciji sa Ministarstvom, informišu zainteresovane subjekte i javnost o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore iz okvira svoje nadležnosti, odnosno djelatnosti.

Koordinacija

Član 15

Ministarstvo koordinira sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore.

Finansiranje

Član 16

Sredstva za finansiranje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći obezbjeđuju se iz:

- Budžeta Crne Gore;
- budžeta Glavnog grada, Prijestonice i opština;
- fondova – donacija;
- ostalih izvora finansiranja.

Javne nabavke za međunarodnu razvojnu saradnju i međunarodnu humanitarnu pomoć

Član 17

Za nabavku roba, usluga i radova za međunarodnu razvojnu saradnju i međunarodnu humanitarnu pomoć primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke ili se sprovede shodno odredbama međunarodnih sporazuma.

Na javne nabavke za upućivanje međunarodne humanitarne pomoći primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju hitne javne nabavke.

Način sprovođenja međunarodne razvojne saradnje, koji nije definisan zakonom kojim se uređuju javne nabavke ili odredbama međunarodnih sporazuma, propisuje Ministarstvo.

Nadzor

Član 18

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Donošenje podzakonskih akata

Član 19

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Od obnavljanja nezavisnosti 2006. godine, Crna Gora je sprovodila određene oblike međunarodne razvojne saradnje i upućivala međunarodnu humanitarnu pomoć drugim zemljama.¹ O ovim aktivnostima, međutim, nije vođena centralizovana evidencija, dok se koordinacija odvijala na *ad hoc* osnovi, a 2010. godine, u skladu sa članom 9, tačka 10 Zakona o vanjskim poslovima („Službeni list CG, br. 46/10), nadležnost za sprovođenje i praćenje ove politike je data Ministarstvu vanjskih poslova (MVP). Imajući u vidu međunarodno usmjerenje Crne Gore kao i jasno definisana očekivanja Evropske unije (EU) u pregovaračkom procesu, u ovoj oblasti Crna Gora ima kako potrebu tako i obavezu da definiše sopstvenu razvojnu politiku, izgradi adekvatan zakonodavni i strateški okvir kao i da odredi mehanizme koordinacije planiranja, sprovođenja, evidentiranja², nadzora i finansiranja međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći.

Uporedna iskustva zemalja članica EU upućuju da se ova oblast, po pravilu, uređuje posebnim zakonom, zbog čega se i Crna Gora, prateći preporuke Evropske komisije u okviru pregovora o poglavlju 30 – Vanjski odnosi, obavezala da donese Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći do kraja 2017. godine. Ova obaveza definisana je u Pregovaračkoj poziciji Crne Gore za predmetno poglavlje, Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018 i Akcionom planu za zatvaranje pregovora u poglavlju 30 – Vanjski odnosi. U cilju usaglašavanja razvojne politike sa globalnim okvirom Ujedinjenih nacija (UN), EU je sprovela reformu svoje razvojne strategije kroz donošenje novog Evropskog konsenzusa o razvoju (2017) koji, između ostalog, ima za cilj da se razvojna saradnja EU fokusira na doprinos ostvarenju ciljeva održivog razvoja (SDGs).

EU zajedno sa državama članicama predstavlja najvećeg donatora razvojne podrške i humanitarne pomoći u svijetu. Godinama unazad, statistika Odbora za razvojnu podršku OECD-a, govori u prilog toj činjenici: EU i njene države članice doniraju više od polovine službene razvojne podrške u svijetu. U Zajedničkoj izjavi Savjeta, predstavnika vlada država članica,

---

¹ Prema članovima 208-211 i 214 Lisabonskog ugovora, kao i smjernicama OECD-a, razvojna saradnja se definiše kao skup ekonomskih, finansijskih i tehničkih mjera, uključujući finansijsku pomoć, namijenjenih unapređenju ekonomskog i socijalnog razvoja zemalja u razvoju, dok se humanitarna pomoć (koja je dio zvanične razvojne pomoći - *Official Development Assistance* - *ODA*) kategoriše kao kratkoročna pomoć za spašavanje života, smanjenje ljudske patnje i očuvanje čovjekovog dostojanstva i namijenjena je više stanovništvu nego državama, uz poštovanje principa humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti i nezavisnosti.

² Crna Gora ima obavezu da izradi bazu podataka primljene i pružene međunarodne razvojne i međunarodne humanitarne pomoći na bazi opšteprihvaćene metodologije Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD).

Evropskog parlamenta i Evropske komisije o razvojnoj pomoći poznatijoj pod nazivom Evropski konsenzus o razvoju (meko pravo EU), predviđena su izdvajanja za međunarodnu razvojnu saradnju i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći iz nacionalnih budžeta u visini od 0,33% BDP-a za nove zemlje članice. Budući da će Crna Gora danom ulaska u Evropsku uniju postati zemlja donator, već sada je neophodno uspostaviti sistem za upravljanje u ovoj oblasti.

U svjetlu nove globalne perspektive razvojne saradnje koja proizilazi iz Agende 2030 UN-a, odnosno definisanih ciljeva održivog razvoja, uvodi se zajednička odgovornost javnog, privatnog i civilnog sektora u pružanju doprinosa održivom razvoju planete. Uz ojačanu posvećenost saradnji sa civilnim sektorom u planiranju i sprovođenju razvojne saradnje, strateška uloga privatnog sektora u ovoj oblasti sve više dobija na značaju, čineći privatni sektor s jedne strane dodatnim izvorom finansiranja i podrške održivom razvoju, a sa druge izvorom informacija o efikasnom rješavanju razvojnih problema kroz različite modele saradnje sa javnim sektorom. Koordinacija i upravljanje međunarodnom razvojnom saradnjom zahtijeva uspostavljanje mehanizama kojim će se podstaći uključenost civilnog društva i privatnog sektora u sprovođenje razvojne strategije i programa, što je ovim zakonom predviđeno.

Zakonodavni okvir za međunarodnu razvojnu saradnju i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći je preduslov za uspostavljanje sistema koordinacije i praćenja ove politike. U tom kontekstu, ovaj zakon predstavlja osnov za stvaranje savremenog mehanizma zasnovanog na novoj perspektivi održivog razvoja koji će predstavljati dobru osnovu za doprinos Crne Gore ispunjavanju globalnih strateških ciljeva i ciljeva naše vanjske politike, kao i ispunjenja obaveza u procesu evropskih integracija Crne Gore i jačanju bilateralnih i međunarodnih odnosa Crne Gore u okviru međunarodne zajednice.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Nacrt zakona je usaglašen sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije (primarnim i sekundarnim izvorima prava EU), smjernicama Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj, kao i strategijskim aktima Ujedinjenih nacija u pogledu metodologije izvještavanja (koju primjenjuju sve članice EU), kao izvorima međunarodnog prava u oblasti međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći.

Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim međunarodnim dokumentima:

- Lisabonskim ugovorom EU (članovi 208-211 i 214);
- Regulativom Savjeta (EZ) br. 1257/96 od 20. juna 1996. o humanitarnoj pomoći;
- Evropskim konsenzusom o razvoju (2017);
- Evropskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći;
- Regulativom (EU) br. 233/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. marta 2014. o uspostavljanju Instrumenta finansiranja za razvojnu saradnju za period 2014-2020;
- Metodologijom Odbora za razvojnu podršku Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj za ovu oblast;
- Busanskim partnerstvom za efikasnu razvojnu saradnju;
- Agendom za održivi razvoj Ujedinjenih nacija 2030.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 definisan je predmet zakona, tj. da se međunarodna razvojna saradnja i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore sprovodi u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim aktima.

Članom 2 propisani su ciljevi međunarodne razvojne saradnje koji se odnose na: doprinos iskorjenjivanju siromaštva, pružanje podrške partnerskim zemljama u postizanju uravnoteženog i održivog razvoja, kao i jačanju saradnje sa partnerskim zemljama, a sve u skladu sa prioritetima vanjske politike Crne Gore. Pomenuti ciljevi usaglašeni su s Agendom za održivi razvoj Ujedinjenih nacija 2030, kao i novim Evropskim konsenzusom o razvoju (2017)³. Takođe, ovdje se navode i vidovi sprovođenja međunarodne razvojne saradnje na osnovu kojih razlikujemo bilateralnu, trilateralnu, multilateralnu i druge oblike razvojne saradnju.

Član 3 propisuje da je cilj pružanja humanitarne pomoći u partnerskim zemljama zaštita i spašavanje ljudskih života, sprječavanje i ublažavanje patnji i očuvanje ljudskog dostojanstva u toku i nakon nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili nekim drugim nepredviđenim okolnostima kao i pružanje pomoći i podrške u programima prevencije i ublažavanja dugoročnih posljedica i uticaja nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili nekim drugim nepredviđenim okolnostima u zemlji u kojoj su se desile. Pomenute odredbe usklađene su sa Regulativom Savjeta (EZ) br. 1257/96 o humanitarnoj pomoći.

Članom 4 propisana su načela na osnovu kojih će se sprovoditi politika međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći i to: načelo poštovanja ljudskih prava, usklađenosti politika u interesu razvoja, inkluzivnog partnerstva za održivi razvoj, komparativnih prednosti, zatim načelom dobrog upravljanja i načelom transparentnosti. Upućivanje humanitarne pomoći vrši se u skladu sa opšte prihvaćenim načelima međunarodne zajednice: načelo međunarodne solidarnosti i načelo humanosti, nepristranosti i neutralnosti prilikom pružanja humanitarne pomoći, čime se vrši usklađivanje s Regulativom Savjeta (EZ) br. 1257/96. U definisanju načela međunarodne razvojne saradnje i upućivanja humanitarne pomoći Crne Gore jedno od polazišta je Busansko partnerstvo za efektivnu razvojnu saradnju, globalna platforma nastala iz inkluzivnih pregovora partnerskih zemalja i njihovih različitih razvojnih partnera, uključujući tradicionalne donatore, ekonomije u razvoju, lokalne samouprave i organizacije civilnog društva. Usvajanjem „busanskih principa,” fokus na efikasnost razvojne saradnje se preusmjerava na efektivnost, uz akcentovanje razvojnih rezultata, poštujući različit stepen razvoja svih aktera koji doprinose razvoju, a na bazi zajedničkih načela i različitih obaveza.

Polazeći od principa rodne ravnopravnosti, član 5 propisuje da izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

U članu 6 definisani su osnovni pojmovi – partnerska zemlja, službena razvojna podrška i partnerstvo za održivi razvoj. Navedenim odredbama izvršeno je usklađivanje sa definicijama osnovnih pojmova prema smjernicama Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj i Lisabonskim ugovorom EU.

U dijelu strateškog planiranja, propisuje se da Vlada Crne Gore na predlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove donosi strategiju na period od četiri godine kojom se definišu

---

³ *The new European Consensus on Development 'Our World, Our Dignity, Our Future'* (2017).

prioritetni ciljevi i oblasti djelovanja (tzv. geografski i sektorski prioriteti) međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći (član 7). Za sprovođenje pomenute Strategije donijeće se akcioni planovi.

Član 8 propisuje način i postupak donošenja odluke o međunarodnoj razvojnoj saradnji. Naime, na osnovu strategije iz člana 7 ovog zakona, Vlada donosi odluku na predlog Ministarstva. Pomenuta Odluka sadrži aktivnosti, programe i projekte za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje, zatim organe koji će sprovođiti te aktivnosti, programe i projekte, kao i okvirnu visinu sredstava koja se opredjeljuju. Pored pomenutog, Zakon daje mogućnost i da se međunarodna razvojna saradnja sprovodi na osnovu međunarodnih ugovora.

Kada je riječ o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje, težilo se sveobuhvatnom principu sadržanom u Agendi 2030 i Evropskom konsenzusu o razvoju. Tako na primjer Agenda 2030 naglašava zajedničku odgovornost javnog, privatnog i civilnog sektora u pružanju doprinosa održivom razvoju planete. Polazeći od globalnih principa usvojenih pod okriljem UN-a, novim Evropskim konsenzusom o razvoju se predviđa da EU i države članice treba da teže partnerstvima sa širim rasponom učesnika, koji će, takođe, uključivati civilno društvo i privredni sektor, ali i partnerske zemlje u svim fazama razvoja (dakle ne samo najmanje razvijene zemlje). U tom kontekstu, u članu 9 predmetnog Zakona se navodi da međunarodnu razvojnu saradnju sprovode državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, javne ustanove, pravna lica sa javnim ovlašćenjima i drugi subjekti u okviru svojih nadležnosti, odnosno djelatnosti. Takođe, u sprovođenju međunarodne razvojne saradnje mogu učestvovati i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj (privredna društva i preduzetnici, nevladine i druge domaće i međunarodne organizacije, drugi instituti i institucije, građani i ostali zainteresovani subjekti).

U članu 10 se navodi da o upućivanju međunarodne humanitarne pomoći Vlada donosi odluku na osnovu predloga koji priprema Ministarstvo. Predlog odluke Ministarstvo vanjskih poslova priprema u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove zaštite i spašavanja i Crvenim krstom Crne Gore.

Postupak upućivanja međunarodne humanitarne pomoći propisan je u članu 11. U skladu s tim, međunarodnu humanitarnu pomoć upućuju državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, javne ustanove, pravna lica sa javnim ovlašćenjima i drugi subjekti u okviru svojih nadležnosti, odnosno djelatnosti. Međutim, u upućivanju međunarodne humanitarne pomoći mogu učestvovati i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj (privredna društva i preduzetnici, nevladine i druge domaće i međunarodne organizacije, drugi instituti i institucije, građani i ostali zainteresovani subjekti).

Način prikupljanja podataka i evidencija propisani su u članu 12. Naime, Ministarstvo prikuplja podatke o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći od organa, pravnih lica i drugih subjekata koji učestvuju u međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći iz člana 9 stav 1 i člana 11 stav 1 ovog zakona, ali i drugih subjekata iz člana 9 stav 2 i člana 11 stav 2 ovog zakona. O prikupljenim podacima, Ministarstvo vodi evidenciju.

Polazeći od principa transparentnosti, član 13 propisuje da Ministarstvo dostavlja Vladi godišnji izvještaj o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći Crne Gore.

Takođe, Ministarstvo sprovodi aktivnosti koje imaju za cilj informisanje i podizanje svijesti građana o važnosti međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći (član 14). Pored toga, drugi organi, pravna lica i drugi subjekti iz člana 9 stav 1 i člana 11 stav 1, u koordinaciji sa Ministarstvom, informišu zainteresovane subjekte i javnost o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore iz okvira svoje nadležnosti, odnosno djelatnosti.

Članom 15 se propisuje da je Ministarstvo vanjskih poslova nacionalni koordinator sprovođenja međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći Crne Gore.

Finansiranje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći propisano je u članu 16 predmetnog Zakona. Naime, sredstva namijenjena u te svrhe se obezbjeđuju iz više izvora i to: budžeta Crne Gore, Glavnog grada, Prijestonice i opština, zatim fondova i donacija, što ne isključuje i ostale izvore finansiranja.

Član 18 propisuje da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

U članu 19 se propisuje da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona, donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebna su dodatna finansijska sredstva iz budžeta.